

Η Κυριακή του Ασώτου στα Κύμينا - Ομιλία του Μητροπολίτη Βεροίας στη σύναξη νέων ζευγαριών της ενορίας

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας](#)

Την Κυριακή 16 Φεβρουαρίου (του Ασώτου) το πρωί ο Σεβασμιώτατος [Μητροπολίτης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας κ. Παντελεήμων](#) λειτούργησε και κήρυξε το θείο λόγο στον Ιερό Ναό των Αγίων Αποστόλων Πέτρου και Παύλου Κυμίνων.

Στο τέλος της θείας Λειτουργίας ο Σεβασμιώτατος τέλεσε μνημόσυνο για όλους τους κοιμηθέντες ενορίτες κατά το παρελθόν έτος.

Στη συνέχεια ο Σεβασμιώτατος ευλόγησε τη Βασιλόπιτα και μίλησε στα νέα ζευγάρια της ενορίας που παντρεύτηκαν το παρελθόν έτος.

Κήρυγμα Σεβασμιωτάτου:

«Πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ’ οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ’ οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος».

Στὴν ἐλευθερία καὶ τὴν αὐτοδιάθεση τοῦ ἀνθρώπου ἀναφέρεται ὁ πρωτοκορυφαῖος ἀπόστολος Παῦλος στὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα πού ἀκούσαμε σήμερα. Σέ δύο ἔννοιες, στίς ὁποῖες δίδει μεγάλη σημασία καί βαρύτητα ὁ ἴδιος, ἀλλά καί οἱ ὁποῖες συνεχίζουν νά ἀπασχολοῦν μέχρι σήμερα τοὺς ἀνθρώπους καί νά δημιουργοῦν ἐρωτήματα.

Μέχρι ποῦ φθάνει ἡ ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου καί πῶς μπορεῖ νά τὴν διαχειρισθεῖ χωρίς νά τὸν βλάψει ἢ νά βλάψει καί τοὺς ἄλλους γύρω του;

Ὁ μέγας Ἀπόστολος εἶναι ὑπέρμαχος τῆς ἐλευθερίας τὴν ὁποία χάρισε ὁ Θεός στὸν ἄνθρωπο. Ἀλλά ἡ ἐλευθερία αὕτη δέν εἶναι παράλογη, δέν εἶναι ἄλογη, δέν εἶναι ἀσύδοτη. Δέν ὠφελεῖ τὸν ἄνθρωπο, ὅταν αὕτη κυριαρχεῖ στή συμπεριφορά του καί τὸν ὁδηγεῖ στή ζωή του, χωρίς νά ἐλέγχεται ἀπὸ τὸν νοῦ, τὸν ὁποῖο χάρισε ὁ Θεός στὸν ἄνθρωπο, γιὰ νά τὴν διαχειρίζεται πρὸς τό συμφέρον του, ἀλλά καί χωρίς νά θίγει τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους γύρω του.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀρκετές φορές δηλώνει ὅτι περιορίζει ἐκούσια τήν ἐλευθερία καί τά δικαιώματά του προκειμένου νά μήν σκανδαλίσει τούς ἀδελφούς του, καί αὐτό ἀποτελεῖ τήν κατ' ἐξοχήν ἐπωφελεῖ διαχείριση τῆς ἐλευθερίας, καθώς καθιστᾷ τόν ἄνθρωπο πραγματικά ἐλεύθερο.

Τό ἀντίθετο παράδειγμα μᾶς δίδουν οἱ δύο ἀδελφοί τῆς σημερινῆς εὐαγγελικῆς παραβολῆς, τῆς παραβολῆς τοῦ Ἀσώτου, ὁ καθένας γιά τούς δικούς του λόγους.

Ὁ νεώτερος ἀδελφός, ὁ Ἄσωτος, ἐξαντλεῖ τά ὅρια τῆς ἐλευθερίας του ὅχι μόνο ἀπαιτώντας ἀπό τόν πατέρα του «τό ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας», τό μερίδιο δηλαδή τῆς περιουσίας, τό ὁποῖο πίστευε ὅτι τοῦ ἀνήκει, ἀλλά καί τήν διασκορπίζει στή μακρινή χώρα ὅπου πῆγε «ζῶν ἄσώτως». Γίνεται δηλαδή ἐλεύθερος ἀπό τήν πατρική μέριμνα καί ἀγάπη, ἀλλά δέσμιος τελικά τῶν παθῶν του.

Εἶχε τό δικαίωμα ὁ Ἄσωτος νά ζήσει ὅπως ἤθελε. Εἶχε τό δικαίωμα νά χρησιμοποιήσει τά χρήματα πού τοῦ ἔδωσε ὁ πατέρας του ὅπως ἤθελε. Ἀλλά οἱ ἐπιλογές του δέν ἦταν πρός τό συμφέρον του, ὅχι μόνο γιατί κατασπατάλησε ἀνώφελα τά χρήματά του, ἀλλά καί γιατί ἔγινε δέσμιος τῶν παθῶν του πού κατέστρεψαν τή ζωή του καί τόν κατέστησαν δοῦλο.

Ὁ πρεσβύτερος ἀδελφός ἀντίθετα ἤλεγχε τήν ἐλευθερία του καί τή διαχειριζόταν μέ σύνεση, παραμένοντας κοντά στόν πατέρα του, ἐργαζόμενος καί ζώντας μέ σωφροσύνη. Θά μπορούσε νά πεῖ κανεῖς ὅτι ἦταν ὑπόδειγμα ὀρθῆς χρήσεως τῆς ἐλευθερίας του.

Ὅταν ὅμως ὁ ἄσωτος ἀδελφός του ἐπέστρεψε στήν πατρική οἰκία καί ὁ πατέρας του, πού τόν θεωροῦσε χαμένο, ἔσπευσε νά τόν προῦπαντήσει, νά τόν ἀποκαταστήσει καί νά κάνει ἕνα μεγάλο συμπόσιο γιά νά ἐορτάσει τήν ἐπιστροφή του, τότε ὁ πρεσβύτερος ἀδελφός δέν μπόρεσε νά ἐλέγξει τήν ἐλευθερία του. Εἶχε προφανῶς δικαίωμα νά στενοχωρηθεῖ, ἐπειδή ὁ πατέρας του διέταξε νά σφάξουν τό καλύτερο μοσχάρι γιά χάρη τοῦ ἀδελφοῦ του, ἐνῶ σέ ἐκεῖνον, ὅπως ἔλεγε, δέν εἶχε δώσει οὔτε ἕνα μικρό κατσικάκι γιά νά ἐορτάσει μέ τούς φίλους του, ἀλλά αὐτό τό δικαίωμά του δέν ἦταν πρός τό συμφέρον του, διότι καί τόν πατέρα του ἀδίκησε καί λύπησε μέ τήν ἀπαίτησή του καί αὐτός στερήθηκε τή χαρά τῆς οἰκογενειακῆς ἐορτῆς καί δέν στήριξε τόν ἀδελφό του μέ τήν ἀγάπη του.

Ἐάν ὁ ἄσωτος υἱός ἐξουσιάσθηκε ἀπό τό πάθος τῆς φιληδονίας καί τῆς σαρκολατρείας καί ἔφθασε στήν καταστροφή, ὁ πρεσβύτερος ἀδελφός του ἐξουσιάσθηκε ἀπό τό πάθος τῆς ζήλειας καί ἔφθασε καί αὐτός στό σημεῖο νά καταστρέψει σχεδόν τόν σύνδεσμο ἀγάπης πού εἶχε μέ τόν πατέρα του.

Έτσι και οι δύο αδελφοί της σημερινής παραβολής μας βοηθούν να συνειδητοποιήσουμε τό νόημα τῶν λόγων τοῦ πρωτοκορυφαίου ἀποστόλου Παύλου, πού ὅρισε ἡ Ἐκκλησία μας νά διαβάζονται λίγο πρίν νά εἰσέλθουμε στήν περίοδο τῆς νηστείας καί τοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. «Πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει».

Νηστεία καί πνευματικός ἀγώνας, ἡ ἄσκηση δηλαδή τῆς ἐγκρατείας καί σέ ὕλικό καί σέ πνευματικό ἐπίπεδο, δέν εἶναι στέρηση τῆς ἐλευθερίας, ἀλλά ἀξιοποίησή της πρός τό συμφέρον τῆς ψυχῆς μας. Ὁ Χριστός καί ἡ Ἐκκλησία μας δέν μάς καλοῦν νά περιορίσουμε τήν ἐλευθερία μας ἐφαρμόζοντας τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, ἀλλά νά τήν ἐξαγιάσουμε γιά τή σωτηρία μας.

Ἄς ἀκούσουμε τήν προειδοποίηση τοῦ πρωτοκορυφαίου ἀποστόλου Παύλου καί ἄς προσπαθήσουμε νά ἀποφεύγουμε ὅσα δέν εἶναι πρός τό συμφέρον τῆς ψυχῆς μας, γιά νά χαροῦμε τήν πραγματική ἐλευθερία μας σέ αὐτή τή ζωή ἀλλά καί νά κερδίσουμε τήν αἰώνια.

Ομιλία Σεβασμιωτάτου στα νέα ζευγάρια

Μέ πολλή χαρά ἀνταποκρίθηκα καί φέτος στήν παράλησή σας καί ἦλθα σήμερα στήν ἐνορία σας, ἀφενός γιά τή θεία Λειτουργία καί τό μνημόσυνο τῶν κεκοιμημένων ἀδελφῶν μας, καί ἀφετέρου γιά τήν καθιερωμένη πλέον συνάντηση μέ τά νέα ζευγάρια τῆς ἐνορίας σας.

Πρίν από λίγες ημέρες, στις 13 Φεβρουαρίου, ἡ Ἐκκλησία μας ἐόρτασε τή μνήμη ἑνός ἁγίου ζεύγους, τή μνήμη τῶν ἁγίων Ἀκύλα καί Πρίσκιλλας, τῶν συνεργατῶν τοῦ πρωτοκορυφαίου ἀποστόλου Παύλου, τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος τούς γνώριζε πολύ καλά, γνώριζε τήν ἀγάπη τους καί τήν ἀφοσίωσή τους στήν Ἐκκλησία ἀλλά καί στόν ἴδιο, καί ἀναφέρεται σέ αὐτούς συχνά στίς ἐπιστολές του, ἐκφράζοντας τήν ἀγάπη καί τήν εὐγνωμοσύνη του.

Γι' αὐτούς, τούς δύο ἁγίους συνεργάτες του καί τήν οἰκογένειά του, ὁ μέγας Ἀπόστολος χρησιμοποιεῖ τόν ὅρο «κατ' οἶκον ἐκκλησία», τόν ὁποῖο ἐπαναλαμβάνουμε καί ἐμεῖς μέχρι σήμερα γιά τίς χριστιανικές οἰκογένειες.

Ὁ ὅρος «κατ' οἶκον ἐκκλησία» ἐκφράζει τήν ιερότητα τοῦ θεσμοῦ τῆς οἰκογενείας, τήν ιερότητα τῆς ἐνώσεως δύο προσώπων στό μυστήριο τοῦ γάμου, ἡ ὁποία ἀντιστοιχεῖ στήν ἔνωση τοῦ Χριστοῦ μέ τήν Ἐκκλησία, ὅπως μάς βεβαιώνει ὁ ἴδιος ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφοντας «τό μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστί, ἐγώ δέ λέγω εἰς Χριστόν καί εἰς τήν ἐκκλησίαν».

Ἀντανακλᾷ ἀκόμη τήν ιερότητα τῆς ἀγάπης πού συνδέει τά μέλη της ἀλλά καί τήν ιερότητα τῆς συμμετοχῆς στό μυστήριο τῆς δημιουργίας νέων ἀνθρώπων, τό ὁποῖο εὐλογεῖται στό πλαίσιο τῆς οἰκογενείας.

Γιά τούς λόγους αὐτούς καί ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ ἀνέκαθεν τήν οἰκογένεια καί ὑπερασπίζεται τήν ἱερότητα τοῦ θεσμοῦ ἔναντι αὐτῶν οἱ ὁποῖοι κατά καιρούς ὄχι μόνο τόν ἀμφισβητοῦν ἀλλά καί τόν τραυματίζουν ἀσυγχώρητα καί ἀνεπανόρθωτα μέ τίς ἐνέργειες καί τίς ἐπιλογές τους.

Καί αὐτό δέν ἀποτελεῖ μία στεῖρα ἐμμονή τῆς Ἐκκλησίας στήν παράδοση, ἐνῶ ὁ κόσμος ἀλλάζει καί ἐγκαταλείπει ἀρχές καί ἀξίες, ἀλλά ἀπόλυτη ἀναγκαιότητα. Διότι δυστυχῶς ὅλοι διαβάζουμε καί ἀκοῦμε στίς ἡμέρες, καί ἰδιαίτερως τό τελευταῖο διάστημα, πόσες εἰδεχθεῖς πράξεις καί πόσα ἐγκλήματα διαπράττονται μέσα στίς οἰκογένειες, μέ δράστες καί θύματα τόσο τούς γονεῖς ὅσο καί τά παιδιά.

Ὑπάρχουν πολλά πρόσφατα γεγονότα πού μᾶς συγκλόνισαν ὅλους καί γι' αὐτό παρέλκει νά ἀναφερθῶ σέ συγκεκριμένα παραδείγματα. Αὐτά, δυστυχῶς, εἶναι τά ἀποτελέσματα τῆς ἀποϊεροποιήσεως τῆς οἰκογενείας. Ὅταν κανείς δέν σέβεται τή θέση του μέσα στήν οἰκογένεια ἀλλά οὔτε καί τή θέση καί τό πρόσωπο τῶν ἄλλων μελῶν της, τότε δέν ὑπάρχει τίποτε νά συγκρατήσῃ αὐτή τήν οἰκογένεια ὄχι μόνο ἀπό τή διάλυση ἀλλά καί ἀπό τή μετατροπή της, θά μπορούσα νά πῶ, σέ ζούγκλα.

Ἡ τιμή πού ἀπονέμει ἡ Ἀγία μας Ἐκκλησία στήν οἰκογένεια καί στά μέλη της, τά ὁποῖα μέ συνέπεια, μέ ἀγάπη καί μέ φόβο Θεοῦ, ζοῦν ἐν ἀγάπῃ μέσα σέ αὐτήν, δέν ἔχει μόνο χαρακτήρα ἐνισχύσεως ἐκείνων πού ζοῦν μέσα στήν οἰκογένεια ἀλλά καί ἐνθαρρύνσεως καί ἄλλων ἀδελφῶν μας νά δημιουργήσουν μία οἰκογένεια σύμφωνα μέ τά πρότυπα τόσων ἀγίων οἰκογενειῶν πού τιμᾷ ἡ Ἐκκλησία μας.

Αὐτό δέν σημαίνει ὅτι ἡ Ἐκκλησία δέν ἀναγνωρίζει ὅτι ὑπάρχουν προβλήματα καί ἴσως καί ἐμπόδια στή συγκρότηση καί τή διατήρηση μιᾶς οἰκογενείας στίς ἡμέρες μας. Δέν σημαίνει ὅτι δέν ἔχει συνείδηση καί συναίσθηση ὅτι ὁ κόσμος ἔχει ἀλλάξει καί οἱ ἄνθρωποι εἶναι πιά ἐγωκεντρικοί ἀπό ὅ,τι στό παρελθόν, εἶναι λιγότερο πρόθυμοι νά ὑπομείνουν καί νά ὑποχωρήσουν ἀπό τά δικά τους «θέλω», σεβόμενοι τά δικαιώματα καί τῶν ἄλλων μελῶν τῆς οἰκογενείας καί τήν ἱερότητα τοῦ θεσμοῦ της.

Δυσκολίες υπήρχαν και υπάρχουν σε κάθε εποχή μέσα στις οικογένειες, τό ίδιο και προβλήματα κάθε είδους. Υπήρχαν οικογένειες που κάποια μέλη τους ήταν χριστιανοί και κάποια άλλα ειδωλολάτρες. Και όμως δεν διαλύθηκαν αλλά αγιάσθηκαν. Έχουμε πολλές τέτοιες οικογένειες στο Άγιολόγιο της Εκκλησίας μας. Έχουμε οικογένειες πρότυπα, όπως οι αγίες οικογένειες των τριών Ίεραρχων, του Μεγάλου Βασιλείου, του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου και του αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου.

Δέν αντιμετώπισαν δυσκολίες οι οικογένειές σας αυτές; Δέν αντιμετώπισαν διωγμούς και αιρέσεις, όπως η αγία Νόννα, η μητέρα του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, η οποία επανέφερε τον σύζυγό της που είχε παρασυρθεί από τους αίρετικούς, στην όρθή πίστη; Δέν αντιμετώπισαν θανάτους, όπως του νεώτερου αδελφού του Μεγάλου Βασιλείου, του Ναυκρατίου, ή χηρεία, όπως η μητέρα του αγίου Ιωάννου, η αγία Άνθοῦσα, η οποία έχασε τον σύζυγό της σε πολύ νεαρή ηλικία;

Και όμως οι οικογένειες αυτές συνέχισαν να είναι κατ' οίκον εκκλησίες, να ανατρέφουν σωστά στά παιδιά τους, να τά μεγαλώνουν εν παιδεία και νουθεσία Κυρίου, και να τά προσφέρουν ως αγίους στην Εκκλησία.

Στις οικογένειες των τριών Ίεραρχων, μέ τίς υπέροχες χριστιανές μητέρες, θά μπορούσαμε να προσθέσουμε και άλλες πολλές. Θά αναφέρω μόνο δύο περιπτώσεις που συνδέονται μέ την τοπική μας Εκκλησία.

Πρώτη, την οικογένεια της αγίας Ίερουσαλήμ, η οποία μέ τά τρία παιδιά της, τους αγίους Σεκένδο, Σεκένδικο και Κήγορο, τά όποια μαζί μέ τή μητέρα τους άνεδείχθησαν μάρτυρες της πίστεως. Και δεύτερη, την οικογένεια του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, η οποία άνεγράφη πρό έτών στο Άγιολόγιο της Εκκλησίας μας μέ πρόταση της Ίερᾶς μας Μητροπόλεως.

Δύο άγιοι γονείς, δύο άνθρωποι της ήσυχίας και προσευχής, παρότι ζούσαν μέσα στην πολύβουη Κωνσταντινούπολη και κινούντο μέσα στά αυτοκρατορικά ανάκτορα. Δύο άγιοι γονείς που μέ τό παράδειγμά τους και μέ την καθοδήγηση που προσέφεραν στά παιδιά τους άνέδειξαν πέντε αγίους, τον άγιο Γρηγόριο, αρχιεπίσκοπο Θεσσαλονίκης και τους δύο αδελφούς του, οι όποιοι μόνασαν κοντά του στη Σκήτη της Βεροίας, αλλά και τίς δύο αδελφές του, που μόνασαν στη Βέροια και έκοιμήθησαν όσιακά.

Όλες αυτές οι αγίες οικογένειες άποτελοῦν πρότυπα και παραδείγματα και για τή σημερινή χριστιανική οικογένεια, που άγωνίζεται να δώσει στά παιδιά της, στους

νέους ανθρώπους, τούς οποίους θά προσφέρει στήν κοινωνία καί στήν Ἐκκλησία, τά ἐφόδια καί τίς ἀρχές πού ἔχουν ἀνάγκη, ἀλλά καί νά τά στηρίξει ἠθικά καί πνευματικά, ὥστε νά σταθοῦν ὀρθία καί νά ἀντιμετωπίσουν τούς πειρασμούς τοῦ συγχρόνου κόσμου, χωρίς νά πέσουν στίς παγίδες τῆς ἁμαρτίας πού εἶναι, δυστυχῶς, ἀπλωμένες παντοῦ.

Καί ἐάν πάντοτε ἡ προσπάθεια αὐτή ἦταν δύσκολη, εἶναι πολύ δυσκολότερη στίς ἡμέρες μας, στίς ὁποῖες ἡ τεχνολογία βάζει τούς πειρασμούς καί τά προβλήματα καί μέσα στό σπίτι, ἀκόμη καί γιά τά μικρά παιδιά. Γι' αὐτό καί χρειάζεται διαρκῆς ἐγρήγορη καί προσοχή ἀπό τούς γονεῖς καί ἰδίως ἀπό τίς μητέρες, οἱ ὁποῖες φέρουν πάντοτε μεγαλύτερο μέρος τῆς εὐθύνης γιά τήν ἀνατροφή τῶν παιδιῶν.

Τήν ἀνάγκη, ἄλλωστε, τῆς διαρκοῦς ἐπαγρυπνήσεως, ὥστε τά παιδιά νά μήν παρασυρθοῦν, τήν τονίζουν καί τήν ὑπογραμμίζουν καί οἱ εἰδικοί ἐπιστήμονες πού ἔρχονται ἀντιμέτωποι μέ ὅλα ὅσα συμβαίνουν στήν κοινωνία μας καί στόν κόσμο. Γι' αὐτό καί εἶναι περισσότερο ἀναγκαῖα ἀπό ποτέ ἡ ἐνότητα καί ἡ σύμπνοια ἀνάμεσα στό ζευγάρι, ὥστε καί νά ἀντιμετωπίζουν ἀπό κοινοῦ ἐπιτυχέστερα τίς προκλήσεις καί τίς δυσκολίες μέσα στήν οἰκογένεια, ἀλλά καί νά δίδουν ἀρραγές πρότυπο ἐνότητος καί ἀγάπης στά παιδιά, πού τά βοηθᾷ πολύ στή σωστή ἐξέλιξή τους καί στή διαμόρφωση τοῦ χαρακτήρος τους.

